

┌

┐

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

└

┘

مرکز تحقیقات استراتژیک

پژوهشکده تحقیقات استراتژیک

رویکردی نوین در ماهیت‌شناسی قدرت اطلاعات

عبدالرسول دیوسالار

پژوهشنامه ۱۵
گروه پژوهشی اقتصاد
پژوهشکده تحقیقات استراتژیک

سرشناسه:	دیوسالار، عبدالرسول، ۱۳۶۱-
عنوان و نام پدیدآور:	رویکردی نوین در ماهیت‌شناسی قدرت اطلاعات / نویسنده: عبدالرسول دیوسالار؛ به سفارش پژوهشکده تحقیقات استراتژیک، گروه پژوهشی اقتصاد.
مشخصات نشر:	تهران: مجمع تشخیص مصلحت نظام، مرکز تحقیقات استراتژیک، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری:	۸۰ ص: جدول، نمودار؛ ۱۴/۵×۲۱ س.م.
فروست:	پژوهشنامه؛ ۱۵.
شابک:	۲۵۰۰۰ ریال؛ 978-600-5247-67-1
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیبپا
موضوع:	قدرت (علوم اجتماعی).
موضوع:	جامعه اطلاعاتی.
شناسه افزوده:	مجمع تشخیص مصلحت نظام، مرکز تحقیقات استراتژیک.
شناسه افزوده:	مجمع تشخیص مصلحت نظام، مرکز تحقیقات استراتژیک، پژوهشکده تحقیقات استراتژیک، گروه پژوهشی اقتصاد.
رده‌بندی کنگره:	۱۳۸۸ ۹۹/۹ / HM ۱۲۵۶
رده‌بندی دیویی:	۳۰۳/۳
شماره کتابشناسی ملی:	۱۸۱۹۱۴۳

رویکردی نوین در ماهیت‌شناسی قدرت اطلاعات پژوهشنامه ۱۵

زیر نظر: دکتر محمدباقر نوبخت
رئیس گروه پژوهشی اقتصاد پژوهشکده تحقیقات استراتژیک
نویسنده: عبدالرسول دیوسالار

چاپ، لیتوگرافی و صحافی: ساغر مهر (saqaremehr@yahoo.com)

صفحه‌آرا: سعید احمدی

طراح جلد: فرهاد غایب

ناظر چاپ: عباس زارع

نوبت انتشار: نخست - اسفند ۱۳۸۸

شابک: 978-600-5247-67-1

شمارگان: ۱۲۰۰ نسخه

قیمت: ۲۵۰۰۰ ریال

تهران، انتهای خیابان پاسداران، ضلع جنوبی بوستان نیاوران، شماره ۸۰۲،

کدپستی ۱۹۵۴۷۳۱۱۱۳، تلفن: ۸-۲۲۸۰۲۵۲۵، دورنگار: ۶-۲۲۸۰۱۲۷۵،

Site: www.csr.ir

e-mail: economics@csr.ir

www.csr.ir

فهرست

۷	مقدمه.....
۹	فصل اول: ارزیابی ماهیت اطلاعات.....
۱۳	فصل دوم: ارزیابی ماهیت قدرت.....
۳۱	فصل سوم: گونه‌شناسی قدرت.....
۴۵	فصل چهارم: تحلیل سیستمی قدرت و توان ملی در چرخه تولید قدرت.....
۶۱	فصل پنجم: تغییر در منابع قدرت و قدرت ملی در عصر اطلاعات.....
۶۷	فصل ششم: جمع‌بندی؛ قدرت اطلاعات عامل تغییر ساخت قدرت.....
۷۵	منابع و مآخذ.....

مرکز تحقیقات استراتژیک

مرکز تحقیقات استراتژیک

قرن بیست و یکم با بروز تغییرات عدیده در ابعاد مختلف علوم از جمله علوم سیاسی و تغییر برخی مفاهیم کلیدی چون قدرت، مصادف بوده است. به باور بسیاری از اندیشمندان، زوایای جدید ماهیت‌شناسانه‌ای که در بسیاری از مفاهیم بنیادی رخ نموده است، آنچنان متحول‌کننده و کلیدی محسوب می‌شوند که ناتوانی در شناخت صحیح آنها و تطابق به‌موقع با این تغییرات، می‌تواند عوارض غیرقابل جبرانی داشته باشد. قدرت در زمره مفاهیم بنیادی است که از ابعاد مختلف دست‌خوش تغییر شده است. این تغییر به‌خصوص در شیوه‌های کسب قدرت، تجلی مضاعفی یافته است. درعین حال عصر اطلاعات به‌عنوان یکی از اَبَر مفاهیم دوران اخیر و ویژگی اصلی قرن اخیر، از بیشترین اثرگذاری بر حوزه قدرت برخوردار بوده است. بنابراین تلاقی مفاهیم قدرت و اطلاعات حوزه میان‌رشته‌ای مهمی است که درک آن، برای کسب قدرت

در قرن حاضر ضروری است. این نوشتار ضمن مروری اجمالی بر مفاهیم اطلاعات، به مدل‌سازی ماهیت قدرت، چرخه عمر قدرت و گونه‌های قدرت می‌پردازد و سپس با ارائه مدلی از تحلیل قدرت ملی، نقش اطلاعات در قدرت ملی را ارزیابی می‌کند. در پایان نوشتار، تلاش شده است با طرح پرسش‌های نوین و چندبُعدی، زمینه کنکاش در رابطه میان قدرت - اطلاعات و توسعه مفهومی قدرت اطلاعات فراهم آید.